

L.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Udvidelse til Huse paa Landet af de ved Lov af 4de Juli 1850 tilstaaede Begunstigelser ved Afhændelsen af Bøndergods til Brugerne, deres Børn og Svigerbørn.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 6te April 1870.)

Udvalget, til hvilket Folkethinget har overdraget at afgive Betænkning over det ovennævnte Lovforslag, tillader sig at ytre følgende i Henseende til samme.

Ordene saavel i Lovforslagets Titel som i dets § 1 „Huse paa Landet“ ere saa omfattende, at den ved dem ffete Betegnelse af de Fæste- og Leiesteder, Lovforslaget tilfigter, synes at hvile paa den Forudsætning, at de i Loven af 4de Juli 1850 med Hensyn til de deri omhandlede Afhændelse af Bøndergods tilstaaede Begunstigelser ikke skulde finde Sted for Huses Vedkommende. En saadan Forstaaelse af den nævnte Lov anseer Udvalget for ikke rigtig, hvorved specielt bemærkes, at Forslagsstilleren, der er Medlem af Udvalget, er enig heri. For at begrunde vor Formening træer vi det tilstrækkeligt at henvise til Lov af 8de April 1851 om Selveiendoms Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods, Lov af 24de April 1860 om Afhændelse af nogle Kirkers og offentlige Stiftellers, Seminariefondets og det beneficerede Bøndergods og Lov af 24de Februar 1865 indeholdende Tillæg til nyssnævnte Lov af 24de April 1860. Medens disse Love, ligesom Loven af 4de Juli 1850, betegne „Bøndergods“ som det, hvorpaa deres Forrifter skulde komme til Andelse, omtaler Loven af 8de April 1851 „Bøndergods, som er bortfæstet eller bortleiet til Gaardmænd eller Huusmænd“ og som

Gjenstand for sine Bestemmelser baade Gaarde og Huse, Fæste- og Leiesteder, og Loven af 24de April 1860 viser heelt igjennem at ogsaa den angaaer baade Gaarde og Huse, hvilket medfører, at de i Loven af 24de Februar 1865 nævnte, ved Loven af 4de Juli 1850 hjemlede Begunstigelser ogsaa gjælde i Henseende til Huse, som høre til det i Loven af 24de April 1860 ommeldte Bøndergods. Allerede som Følge af det Foranførte ville formentlig de ovenfor udhævede Ord i Lovforslaget „Huse paa Landet“ være at forandre.

Hvad dernæst betræffer Spørgsmaalet om, hvorvidt der er Grund til at udvide de tidnævnte ved Loven af 4de Juli 1850 fastsatte Begunstigelser til at gjælde i Henseende til Huse, som ikke høre til Bøndergods, holder Udvalget for, at det maa besvares bekræftende, hvilken Formening vi støtte paa Hensynet til Ansætteligheden af, at Afdgangen lettes saa meget som muligt for Fæstere og Leietagere af Huse til at erhverve disse til fuldkommen Eieendom eller Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte, i Overensstemmelse med det, Loven af 4de Juli 1850 har tilfigtet. Men idet vi tilraade en Udvidelse af denne Lov i den angivne Retning, antage vi, at den, hvorpaa ogsaa Lovforslaget gaaer ud, bør begrænses til Huse, til hvilke der hører skyldsat Jord, og at Begunstigelserne ikkun bør finde Sted i Henseende til den første Afhændelse, hvorved